

Default Without Notice Under the Agreements on Procurement of Goods and Services Between Merchants

Tacirler Arası Mal ve Hizmet Sözleşmelerinde İhtarsız Temerrüt Hali

ABSTRACT

Article 1530 of the Turkish Commercial Code, which is applicable to the transactions on the procurement of goods and services between enterprises and the merchants, offers a system in order to protect the suppliers of goods and services against late payments. That system, which is different than the system regulated by the Turkish Code of Obligations, saves the creditor from the burden of sending a default notice that is required for the actualization of default, shortens the payment period and sets up the rule of paying at a higher rate of default interest as opposed to general commercial default interest.

KEYWORDS: Default Without Notice, Agreements on Procurement of Goods and Services, Late Payment, TCC Article 1530, Default Interest

ÖZET

Ticari işletmeler ve tacirler arasında mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerde uygulanan TTK m. 1530, mal ve hizmet tedarikinde bulunan işletmeleri, para alacağının geç ödenmesine karşı korumak amacıyla, TBK düzenlemelerinden farklı bir sistem getirerek temerrüdün doğması için gerekli olan ihtar gönderme şartından para alacaklısını kurtarmakta, ifa süresini kısaltmakta ve temerrüt halinde uygulanacak temerrüt faizinden daha yüksek bir temerrüt faiz oranının ödenmesini kurala bağlamaktadır.

ANAHTAR KELİMELEER: İhtarsız Temerrüt, Mal Ve Hizmet Sözleşmeleri, Geç Ödeme, TTK M. 1530, Temerrüt Faizi

I. INTRODUCTION

IN ORDER TO PROTECT THE CREDITORS THAT SUPPLY GOODS and services against late payment, a system, which is different than the method regulated under the Turkish Code of Obligations numbered 6098¹ (“**TCO**”), is set forth between the second and seventh paragraphs of Art.1530 of the Turkish Commercial Code numbered 6102² (“**TCC**”) for the transactions made between enterprises concerning procurement of goods and services. Special provisions are regulated with regard to the payment period, conditions for default of the debtor without notice and default interest under such paragraphs.

The restrictions in certain aspects to the parties’ ability to contract freely on behalf of the creditor, which are regulated under the provisions in question which are applicable to the transactions, which aim the procurement of goods and services, between the enterprises and the possibilities of allowance for the creditor of dragging the debtor into default without sending a notice and demanding a higher rate of default interest are discussed under this article by making comparisons with the provisions of the TCO.³

II. ORIGIN AND THE PURPOSE OF THE RELEVANT REGULATION

Paragraphs 2 and 7 of the Art. 1530 of the TCC are set forth in order to limit the long payment periods granted to the debtors, to prevent late payments and thereby to protect the creditor by grounding on the “Directive on Combating Late Payment in Commercial Transactions” numbered 2011/7⁴ (“**Directive**”) which was enacted by the European Parliament and Council of the European Union.⁵

As it is stated under the Directive, most of the large and strong enterprises use late payment as a financing instrument. However, such instrument puts the suppliers of goods and services to strong enterprises in a difficult position, unsettles their financial positions by negatively affecting the cash flows, damages their competitiveness and profitability, and even leads them to bankruptcy. For this reason, the concept of “default”, the method of calculation of the payment period and the provisions regarding the default interest stipulated under the Art. 1530 are regulated pursuant to the fundamental principles of the Directive which introduces measures in or-

I. GİRİŞ

6 102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU’NUN¹ (“**TTK**”) 1530. maddesinin 2 ile 7. fıkraları arasında, ticari işletmeler arasında mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerde, mal ve hizmet tedarikinde bulunan para alacaklısının geç ödemeye karşı korunması amacıyla, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nda² (“**TBK**”) benimsenen sistemden farklı bir düzenleme öngörülmüştür. Söz konusu düzenlemelerde, para borcunun ifa süresi, para ödeme borçlusunun ihtarsız temerrüdünün koşulları ve temerrüt faizi ile ilgili özel hükümler bulunmaktadır.

Bu çalışmada, ticari işletmeler arasında mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerde uygulanan söz konusu hükümlerdeki sözleşme özgürlüğünün alacaklı lehine belirli açılardan sınırlanması hali ile, para alacaklısına tanınan ihtar çekmeksizin bedel ödeme borçlusunu temerrüde düşürerek daha yüksek bir temerrüt faizi talep edebilme imkânları, TBK hükümleri ile karşılaştırılmalı olarak ele alınmıştır.³

II. DÜZENLEMENİN KAYNAĞI VE AMACI

TTK’nın 1530. maddesinin 2 ilâ 7. fıkraları; bedel ödeme borçlarında borçluya tanınan uzun ödeme sürelerinin önüne geçmek ve geç ödemelerle mücadele etmek, böylece para alacaklısının korunmasını sağlamak amacıyla Avrupa Birliği’nin Avrupa Parlamentosu ile Konseyi tarafından çıkarılan 2011/7 sayılı “Ticari İşlemlerde Geç Ödemelerle Mücadeleye İlişkin Yönerge”⁴ (“**Yönerge**”) esas alınarak getirilmiştir.⁵

Yönerge’de belirtildiği üzere, birçok büyük ve güçlü ticari işletme, geç ödemeyi bir finansman aracı olarak kullanmaktadır. Ancak bu araç, güçlü ticarî işletmelere mal ve hizmet tedarikinde bulunanları çok güç durumda bırakmakta, nakit akışlarını olumsuz şekilde etkileyerek finansal durumlarını sarsmakta, rekabet gücü ve karlılığını zedelemekte, hatta iflase sürüklemektedir. Bu nedenle, TTK m. 1530’da düzenlenen “temerrüt” kavramı, ödeme süresinin hesaplanma yönetimi ve temerrüt faizine ilişkin hükümler; para alacaklısının alacağına kavuşamamasının tüm piyasa açısından domino etkisi yaratmasını önlemeye yönelik tedbirler getiren Yönerge’deki esaslar çerçevesinde kaleme alınmıştır.

der to prevent a domino effect in the market caused by the non-performance of the debts.

With regard to the transactions on procurement of goods and services between enterprises, the TCC Art.1530 aims to protect the manufacturers and the enterprises that supply goods and services to the economically strong enterprises, such as markets, supermarkets and hypermarkets.⁶ That provision aims to provide the creditor, who has already fulfilled his obligation of procurement, with the opportunity to collect his debts quickly and without carrying out any procedural action.⁷

III. FEATURES OF THE DEFAULT WITHOUT NOTIFICATION

A. Determination of the Date of Default

The Article 1530 of the TCC differs from the principles of the TCO with the special measures that were brought in terms of default in payment and determination of the payment period in the transactions made for the

TTK m. 1530 ile amaçlanan, ticari işletmeler arasındaki mal ve hizmet tedariki işlemlerinde, ekonomik açıdan güçlü konumda olan, özellikle market, süpermarket, hipermarket gibi işletmeler karşısında, bu işletmelere mal ve hizmet tedarikinde bulunan üretici ve işletmelerin korunmasıdır.⁶ Anılan hüküm, getirdiği özel tedbirler ile, tedarik borcunu yerine getirmiş olan para alacaklısının, alacağına hızlı ve usuli yüklerden arınmış şekilde kavuşmasına hizmet eder.⁷

III. İHTARSIZ TEMERRÜDÜN ÖZELLİKLERİ

A. Temerrüde Düşme Anının Tespiti

TTK m.1530 hükmü, ticari işletmeler arasında mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerde, ödemede temerrüde düşülmesi ve vadenin saptanması bakımından getirdiği özel tedbirler yönüyle, TBK düzenlemesinden ayrılır.⁸ Örneğin, TBK'da temerrüde düşme anı, taraflarca kararlaştırılan belirli bir vade olup olmamasına göre farklılık gösterirken; TTK m. 1530'da ise, temerrüt anı, tarafların ödeme günü veya süresi kararlaştır-

purpose of procurement of goods and services between enterprises.⁸ For instance, whereas the date of the default in the TCO varies whether there is a specific term determined by the parties; pursuant to the Art. 1530 of the TCC, the date of the default varies whether there is a payment day or a payment period determined by the parties. The differences between the said provision of the TCC and the provisions of the TCO are explained in this section.

1. Default in Cases Where the Payment Date or the Payment Period is Determined Under the Agreement

Pursuant to the paragraphs 2 and 3 of the Art. 1530 of the TCC, although the creditor has fulfilled his procurement obligation arising from the law or the agreement, except for the cases where the debtor cannot be held liable for the delay, in case the debtor does not pay for its debt on

miş olup olmamasına göre farklılık göstermektedir. Bu bölümde, söz konusu hükümde yer alan düzenlemeler ile TBK hükümlerinin farkları üzerinde durulmaktadır.

1. Sözleşmede Ödeme Günü veya Süresi Kararlaştırıldığı Hallerde Temerrüt

TTK m. 1530/2 ve 3'te, alacaklının, kanundan veya sözleşmeden doğan tedarik borcunu yerine getirmesine rağmen⁹ borçlunun gecikmeden sorumlu tutulamayacağı hâller hariç, borcunu sözleşmede öngörülmuş bulunan tarihte veya belirtilen ödeme süresinde yerine getirmemesi halinde, ihtar gerek olmadan temerrüde düşeceği ve şart edilmemiş olsa bile faize hak kazanacağı düzenlenmiştir. Bu hüküm, TBK'da yer alan borçlu temerrüdüne ilişkin genel kurullarla bir çatışma yaratmaktadır. Zira hükümde, borçlunun temerrüde düşmesi bakımından ihtar şartının aranmadığı durumlar, sözleşmede ödeme günü veya süresi kararlaştırıldığı tüm

the date or within the period specified in the agreement, the debtor shall go into default without any need of notice and the creditor shall get entitled to interest, even if the interest rate is not regulated under the agreement.⁹ These regulations contradict with the general provisions of the TCO regarding the default of the debtor. Hence, in the said provisions of the TCC, the cases where the notification is not required for the debtor default is extended to cover all circumstances in which the payment date or the payment period is determined under the agreement.¹⁰ However, Art. 117 of the TCO stipulates that in principle, the debtor of a due debt shall default with the notification of the creditor. However, according to the said article, as an exception, in the event that a specific term is determined by the parties, the results of the debtor default shall be applied without any need of notification. Therefore, in contrary to the Art. 1530/2 and 3 of the TCC, according to the TCO, the obligation of notification is not ruled out in all cases of which the payment date and the payment period is determined and also sending a notification is not obligatory for dragging the debtor into default in cases where the performance time for the debtor is determined as a specified or specifiable time in terms of the calendar. In case the performance date is attributed to an event of which the actualization time is uncertain, an unspecific term would be in question and in such case, notification would be obligatory for the debtor's default according to the TCO. However, in such cases, the debtor shall default without notification with respect to the agreements which fall into the scope of Art. 1530 of the TCC.¹¹ In conclusion, according to the Article 1530/2 and 3 of the TCC, in cases where specific or unspecific term is determined under the agreement, the default shall occur automatically when the term is due.

Another provision, which is brought in order to protect the creditor regarding the situations where the payment date or period is determined by the parties, concerns the length of the performance period that is determined by the parties. The parties may determine the time of the performance of the pecuniary debt as a date prior the procurement of the goods or the services; or the same date of which the goods and the services shall be procured. Such determination would not be disadvantageous for the creditor. Nevertheless, the creditor should be protected in cases where the service or the goods are procured but the payment is postdated. For this reason, Art. 1530/5 of the TCC regulates a control system. Accordingly, the period for the payment, which is stipulat-

halleri kapsayacak şekilde genişletilmiştir.¹⁰ Ancak TBK m. 117'de, muaccel bir borcun borçlusunun, kural olarak alacaklının ihtarıyla temerrüde düşeceği; bunun istisnası olarak ise, taraflarca belirli vade kararlaştırılmış olan hallerde ihtara gerek olmaksızın borçlu temerrüdünün sonuçlarının uygulanacağı düzenlenmiştir. Dolayısıyla TBK'ya göre, TTK m. 1530/2 ve 3'te düzenlendiğinin aksine, sözleşmede bir ödeme günü veya süresi kararlaştırıldığı tüm hallerde ihtar şartı ortadan kalkmamakta, yalnızca borçlunun ne zaman ifada bulunacağını takvim itibarıyla belirli veya belirlenebilir bir zaman biçiminde kararlaştırılmış olması halinde temerrüt için ihtar şartı aranmamaktadır. İfa tarihinin, ne zaman gerçekleşeceği belirsiz olan bir olaya bağlanması halinde belirsiz vade söz konusu olmakta ve bu durumda TBK'ya göre borçlunun temerrüde düşmesi için ihtar şartı aranmakta iken, TTK m. 1530'un uygulama altına giren sözleşmelerde ise, borçlu, ihtarsız şekilde temerrüde düşmektedir.¹¹ Sonuç olarak, TTK m. 1530/2 ve 3 uyarınca, sözleşmede belirli veya belirsiz vade öngörüldüğü durumlarda, vadenin gelmesiyle temerrüt otomatik olarak gerçekleşecektir.

Taraflarca ödeme günü veya süresinin kararlaştırıldığı hallere ilişkin olarak para alacaklısını korumaya yönelik getirilen başka bir düzenleme, taraflarca kararlaştırılan ifa süresinin uzunluğuna ilişkindir. Taraflar, para borcunun ifasını, mal veya hizmetin alındığı tarihten önceki bir tarih veya mal veya hizmetin alındığı tarih olarak belirleyebilirler. Bu durumda para alacaklısının aleyhine bir durum oluşmamaktadır. Bununla birlikte, mal veya hizmetin alınmasına rağmen para borcunun vadesinin ileriye bırakılması halinde para alacaklısının korunması ihtiyacı doğacaktır. Bu sebeple TTK m. 1530/5, bir denetim sistemi öngörmektedir. Buna göre, sözleşmede taraflarca öngörülen ödeme süresi;

- a. Faturanın veya eş değer ödeme talebinin alındığı veya
- b. Mal veya hizmetin alındığı veya
- c. Mal veya hizmetin gözden geçirme ve kabul usulünün tamamlandığı

tarihten itibaren en fazla 60 gün olabilir.

Dolayısıyla, iki ticari işletme arasında mal ve hizmet sağlamaya yönelik sözleşmeden doğan para borcunun ifa süresi kural olarak 60 günle sınırlandırılmış olmakla

ed under the agreement by the parties, cannot exceed 60 days following the date of;

- a. Receipt of the invoice or an equivalent request for payment, or
- b. Receipt of the goods or services, or
- c. Completion of the procedure for accepting or reviewing of the goods or services.

Therefore, although the payment period born out of the agreement on procurement of goods and services between enterprises is limited with 60 days pursuant to the provision in question, on the condition that it is expressly agreed in the agreement and provided that it is not grossly unfair to the creditor, it is regulated that the parties can determine a term of more than 60 days.. However, in situations where maximum payment period cannot exceed 60 days if the creditor, which is the supplier party, is a small or medium-sized enterprise (SME) or a producer in agricultural or animal sector and the debtor is a large sized enterprise.

Since Art. 1530/5 of the TCC is an imperative provision, agreements regulating contrary payment periods to such provision would be void. The sanction for contradiction with such provision and limits of accepting and reviewing periods are regulated under Art. 1530/4 of the TCC. The details of such regulation will be discussed in detail below.

beraber, söz konusu hükümde, alacaklı aleyhine ağır bir haksız durum yaratmamak koşuluyla ve açıkça anlaşmak suretiyle, tarafların 60 günden daha uzun bir vade öngörebileceği düzenlenmiştir. Ancak tedarikçi taraf olan alacaklının küçük yahut orta ölçekli işletme (KOBİ) veya tarımsal ya da hayvansal üretici olduğu ve borçlunun büyük ölçekli işletme sıfatını taşıdığı hallerde, azami ödeme süresi, 60 günü aşamaz.

TTK m. 1530/5'te yer alan düzenleme emredici nitelikte olup, buna aykırı olan vadeye ilişkin sözleşme şartları hükümsüz olacaktır. Buna ilişkin yaptırım ve söz konusu hükümde belirtilen kabul ve gözden geçirme sürelerinin sınırı m.1530/4'te düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye ilişkin ayrıntılar aşağıda ele alınmaktadır.

2. Sözleşmede Ödeme Günü veya Süresinin Kararlaştırılmadığı Hallerde Temerrüt

İki ticari işletme arasında mal ve hizmet sağlamaya yönelik olarak akdedilen sözleşmelerde, ödeme günü veya süresi kararlaştırılmamış olduğu veya kararlaştırılan vadenin TTK m. 1530/5'e göre geçersiz sayıldığı hallerde, hükmün dördüncü fıkrası uygulama alanı bulacaktır. Genel düzenlemeler içeren TBK m. 90 gereği, vadeye ilişkin bir düzenlemenin bulunmadığı sözleşmelerde, kanunda yer alan yedek hukuk kuralları saklı olmakla birlikte, borç doğduğu anda muaccel olacak ve hemen talep edilebilecektir. TBK m. 117 uyarınca ise muaccel bir borcun borçlusu yalnızca alacaklının ihtarıyla temerrüde düşecektir. Ancak ekonomik açıdan

FOOTNOTE

1 Official Gazette (OG) dated 04.02.2011 and numbered 27836.

2 OG dated 14.02.2011 and numbered 27846.

3 Pınar Çağlayan, "Avrupa Birliği Yönergeleri ve Alman Hukukundaki Deneyimler Işığında Mal ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemelerin Sonuçları (TTK md. 1530)", BATIDER, June 2011, V. XXVII, N. 2, p. 217.

4 Since the aforementioned Directive has not been published yet when the TCC was enacted and was a draft prepared for replacing the Directive dated 19.06.2000 and numbered 2000/35, the said draft was taken into account by the legislator. The Directive was published as numbered 2011/7/EU in the Official Gazette of EU numbered L 48/1 and dated 23.02.2011.

5 Hülya Coştan, "TTK m. 1530 Uyarınca Mal ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemelerin Sonuçları", Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun İş Dünyasına Etkileri, Editors: Aysegül Altınbaş/Yurdal Özaltan, İstanbul 2014, p.137.

6 Hüseyin Ülgen/Mehmet Helvacı/Abuzer Kendigelen/Arslan Kaya/N. Fusun Nomer Ertan, Ticari İşletme Hukuku, Ed.4, İstanbul 2015, p. 313.

7 Yeşim M. Atamer/Gül Okutan Nilsson, "Para Alacaklısının Geç Ödemelere Karşı Korunmasına İlişkin Yeni TK m. 1530 Düzenlemesi ve Uygulama Alanı", BATIDER, 2013, V. XXIX, N. 3, p. 31,32.

8 According to the provisions of the TCO which are applied to the private law relations, the conditions of default of the debtor are; being capable for the performance, readiness of the creditor to accept the performance, debt being due and notification of the creditor in principle. In the contracts which fall within the scope of the Art. 1530 of the TCC, the aim is to save the creditor from the burden of sending a default notice, which is a condition for the default of debtor.

9 It should be emphasized that, in order for the provision in question to be applied, the creditor should

have been fulfilled its obligation of procurement.

10 Çağlayan, p. 220.

11 For the contrary opinion, Atamer/Okutan Nilsson, p. 53. According to this legal opinion, the debtor would unjustly aggrieve in case the default without notice principle is applied for the agreements having unspecific term and the concept of "the date or the payment period determined under the agreement" regulated under the provision should always be interpreted for the cases where a date or a period having the characteristics of a specified term is determined under the agreement. In such case, determination of unspecific term by the parties would be uncovered and therefore the solution is to apply paragraph 4 of Art. 1530 of the TCC, which regulates the circumstances where no term is agreed on, by analogy.

12 Özdemir, p. 679/99.

2. Default in the Cases Where the Payment Date or the Payment Period Is Not Determined Under the Agreement

With respect to the agreements between two enterprises aiming procurement of goods and services, in cases where the payment day or the payment period is not determined or the determined term is considered invalid according to the Art. 1530/5 of the TCC, paragraph 4 of the said article shall be applied. According to the Art. 90 of the TCO, without prejudice to the substitute provisions of law, the debt becomes due when it arises and it can be claimed immediately under the agreements which do not regulate the expiry date. In addition, pursuant to the Art. 117 of the TCO, the debtor of a due debt shall only go into default with the notice of the creditor. However, small enterprises as the creditors supplying goods and services to the economically strong enterprises, would refrain from sending a notice concerning the due debt in order not to harm the trade relations. Therefore, the debtor shall not go into default and the default interest shall not be accrued. The Art. 1530/4 of the TCC releases the creditor from the burden of sending a notice, which is obligatory according to the Art. 117 of the TCO, ensures the automatic debtor default at the end of certain periods and therefore default interest is accrued to such pecuniary claim.

Article 1530/4 regulates the date of default, not determination of the term, and it brings a calculation method which ensures to determine the date of default.¹² Ac-

güçlü konumda olan işletmelere mal ve hizmet tedarikinde bulunan para alacaklısı konumundaki küçük işletmeler, ticari ilişkileri bozmamak adına, muaccel olan alacağı konusunda ihtar çekmeye çekinecek ve bu sebeple borçlu temerrüde düşmeyecek ve temerrüt faizi işlemeyecektir. TTK m. 1530/4'ün getirmiş olduğu koruma, sözleşmede vadenin kararlaştırılmamış olduğu hallerde, alacaklıyı TBK m. 117'de öngörülen ihtar gönderme külfetinden kurtarmak ve para borçlusunu belirli sürelerin sonunda kendiliğinden temerrüde düşürmek ve para alacağına temerrüt faizinin işlemesini sağlamaktır.

TTK m. 1530/4, vadenin saptanmasını değil, temerrüt anını düzenlemekte olup, kanunen temerrüde düşülecek anın belirlenmesini sağlayan bir hesap yöntemi getirmektedir.¹² Söz konusu hüküm uyarınca, başlangıç anı çeşitli ihtimallere göre farklılaşan 30 günlük bir sürenin sonunda ihtarsız temerrüt gerçekleşecek ve alacaklı temerrüt faizine hak kazanacaktır.¹³ Bu ihtimaller, aşağıda incelenmektedir.

Önemle belirtmek gerekir ki, açık bir yasaklama olmadığından dolayı, TTK m. 1530, TBK hükümlerinde düzenlenen, borçlunun alacaklının ihtarıyla temerrüde düşmesi yönündeki ilkeyi ortadan kaldırmaz. Alacaklı, TTK m. 1530/4'te öngörülen 30 günlük sürelerin dolmasını beklemeksizin, borcun muaccel olmasından sonra, TTK m. 18'de öngörülen şekil şartına uygun şekilde ihtar çekerek borçluyu temerrüde düşürebilir. Örneğin; TBK m. 234'te, aksine sözleşme olmaması

DİPNOT

1 14.02.2011 tarihli ve 27846 sayılı Resmî Gazete (RG).
2 04.02.2011 tarihli ve 27836 sayılı RG.

3 Pınar Çağlayan, "Avrupa Birliği Yönergeleri ve Alman Hukukundaki Deneyimler Işığında Mal ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemelerin Sonuçları (TTK md. 1530)", BATİDER, Haziran 2011, C. XXVII, S.2, s. 217.

4 Anılan Yönerge, TTK'nın yasalaştığı dönemde henüz yayımlanmamış olup, 19.06.2000 tarihli 2000/35 sayılı Yönerge'nin yerini almak üzere hazırlanan bir taslak olduğundan, yasa koyucu bu taslağı dikkate almıştır. Yönerge, 2011/7/EU sayılı AB Resmî Gazetesinin 23.02.2011 tarih ve L 48/1 sayısında yayımlanmıştır.

5 Hülya Coştan, "TTK m. 1530 Uyarınca Mal ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemelerin Sonuçları", Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun İş Dünyasına Etkileri, Editörler: Aysegül Altınbaş/Yurdal Özalın, İstanbul 2014, s.137.

6 Hüseyin Ülgen/Mehmet Helvacı/Abuzer Kendigelen/Arslan Kaya/N. Füsün Nomer Ertan, Ticari İşletme Hukuku, Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Güncellenmiş 4. Bası, İstanbul 2015, s. 313.

7 Yeşim M. Atamer/Gül Okutan Nilsson, "Para Alacaklısının Geç Ödemelere Karşı Korunmasına İlişkin Yeni TK m. 1530 Düzenlemesi ve Uygulama Alanı", BATİDER, 2013, C. XXIX, S.3, s. 31,32.

8 Özel hukuk ilişkilerine uygulanan TBK hükümleri uyarınca borçlu temerrüdünün şartları kural olarak; borcun ifasının mümkün olması, alacaklının ifayı kabule hazır olması, borcun muaccel olması ve alacaklının ihtarıdır. TTK m. 1530'un uygulama alanına giren sözleşmelerde, alacaklıyı borçlu temerrüdünün koşulu olan ihtar gönderme külfetinden kurtarma hedeflenmektedir.

9 Önemle belirtmek gerekir ki, söz konusu hükümün

uygulanabilmesi için, para alacaklısının tedarik borcunu yerine getirmiş olması gerekir.

10 Çağlayan, s. 220.

11 Aksı yönde, Atamer/Okutan Nilsson, s. 53. Savunulan bu görüşe göre, belirsiz vadeli sözleşmelerde ihtarsız temerrüdün uygulanması para borçlusunu mağdur edecek olup, söz konusu hükümde belirtilen "sözleşmede öngörülmüş tarih veya ödeme süresi" kavramları her zaman, sözleşmede belirli vade özelliği taşıyacak şekilde bir tarih veya süre saptandığı halleri ifade edecek şekilde yorumlanmalıdır. Bu durumda, belirsiz vade kararlaştırıldığı hallerde ne olacağı açık kalmakta olup, çözüm, vadenin hiç kararlaştırılmamış olmasına ilişkin düzenlemeler içeren 1530/4'ün kıyasen uygulanmasıdır.

12 Özdemir, s. 679/99.

According to the provision in question, default without notification shall occur at the end of the 30 days period of which the starting date varies pursuant to several possibilities and the creditor shall be entitled for default interest.¹³ Such possibilities are discussed below.

It should be emphasized that since there is no explicit prohibition, Art. 1530 of the TCC does not abolish the principal stipulating that the debtor shall be forced into default with the notice of the creditor, which is regulated under the TCO. After the debt is due, the creditor may push the debtor into default by sending a notice pursuant to the form requirement regulated under Art. 18 of the TCC, without waiting the expiration of the 30 days period regulated under the Art. 1530/4. For instance; according to Art. 234 of the TCO, in case there is no contradictory agreement, since a regulation indicating that the sale price shall be due once the buyer has the possession of the sold product exists, the creditor may force the debtor into default after the sold product is under his possession by sending a notice without waiting 30 days period.¹⁴ For this reason, for the debtor to go into default after the fulfillment of 30 days period pursuant to the Art. 1530/4, depends on the fact that there is no sent warning before such period. Hence, granting an obligatory 30 days payment period to the debtor although the debt is due would be against the purpose of protection of the creditor.¹⁵

a. Receipt of the invoice or an equivalent request for payment by the debtor

According to the Article 1530/4-a of the TCC, after the procurement of goods or services, at the end of the 30 days period following the date of receipt or an equivalent request for payment, the debtor shall go into default without notice. Thus, in the agreements which fall within the scope of the Art. 1530 of the TCC and in which the term is not determined, it is sufficient for the creditor, who has performed its obligation of procurement of goods or services, to send an invoice or an equivalent request for payment rather than sending a notice. At this stage, the invoice or the equivalent request for payment replaces the notice, however, unlike the notice, the consequences of default of the debtor do not arise immediately; such consequences arise following the 30 days period after the receipt of the invoice or the equivalent request for payment by the debtor.¹⁶

halinde, satış bedelinin, satılanın alıcının zilyetliğine girdiğinde muaccel olacağına ilişkin düzenleme bulunduğundan, alacaklı, satılanın alıcının zilyetliğine girmesinden sonra, borçluya ihtar çekerek 30 gün beklemeye gerek kalmaksızın borçluyu temerrüde düşürebilir.¹⁴ Bu sebeple TTK m. 1530/4 gereğince 30 gün sonra temerrüdün oluşması, ancak bu süreden önce temerrüt ihtarının gönderilmemiş olmasına bağlıdır. Zira, borcun muaccel olmasına rağmen borçluya zorunlu bir 30 günlük ödeme süresi tanınması, alacaklının korunma amacına ters düşmektedir.¹⁵

a. Fatura veya eş değer ödeme talebinin borçlu tarafından alınması

TTK m. 1530/4-a uyarınca para borçlusu, malın tesliminden veya hizmetin ifasından sonra fatura veya eş değer ödeme talebini almasını takip eden 30 günlük sürenin sonunda ihtara gerek kalmaksızın temerrüde düşer. Böylelikle, TTK m.1530'un uygulama alanına giren ve vade kararlaştırılmayan sözleşmelerde, mal teslimi veya hizmet ifasını gerçekleştirmiş olan alacaklının ihtar çekmek yerine fatura veya eş değer ödeme talebi göndermesi yeterli olur. Bu durumda, fatura veya eş değer ödeme talebi, ihtarın yerini tutmakta, ancak ihtarından farklı olarak borçlu temerrüdünün sonuçlarını derhal değil, fatura veya eş değer ödeme talebinin borçlu tarafından alınmasından 30 gün sonra doğurmaktadır.¹⁶

b. Fatura veya eş değer ödeme talebinin borçlu tarafından ne zaman alındığının belirsiz olması

TTK m. 1530/4-b'de düzenlendiği üzere, alacaklı tarafından gönderilen fatura veya eş değer ödeme talebinin para borçlusu tarafından alınma tarihi belirsizse, para borçlusu, alacaklının malı teslim etmesi veya hizmeti sağlamasından 30 gün sonra ihtara gerek kalmaksızın temerrüde düşer. Bu hüküm uyarınca, borçlunun faturayı almış olması fakat faturayı ne zaman aldığı konusunda bir belirsizlik olması gerekmektedir. Ancak bu hükmün eleştirildiği bir nokta, alacaklının kendi edimini yerine getirdikten uzun bir süre sonra faturayı borçluya gönderdiği durumlardır. Zira borçlu, faturanın kendisine gönderildiği ancak belirsiz olan bir tarihten çok daha önce gerçekleşen edim ifasından 30 gün sonra ihtara gerek kalmaksızın temerrüde düşebilecek ve henüz kendisine gönderilmemiş, dolayısıyla görmemiş olduğu bir faturayı ödemediği için temerrüt faizi ödemek zorunda kalacaktır.

b. Uncertainty of the receipt date of the invoice or an equivalent request for payment by the debtor

As stipulated under the Article 1530/4-b, in case the date of receipt of the invoice or the equivalent request for payment by the debtor is uncertain, the debtor shall go into default without any need of notice, following the 30 days period after the procurement of the goods and services by the creditor. According to this provision, the debtor should have received the invoice but there should be an uncertainty with regard to the receipt date of the invoice. However, this provision is criticized for the situations where the creditor sends the invoice to the debtor in an extended period of time after the fulfillment of his obligation. Hence, the debtor shall lapse into default after 30 days following the fulfillment of the performance which has occurred long before the sending of the invoice which

c. Alacaklının fatura veya eş değer ödeme talebini gönderdikten sonra kendi edimini yerine getirmiş olması

TTK m. 1530/4-c gereğince para borçlusu, fatura veya eş değer ödeme talebini malın tesliminden veya hizmetin ifasından önce almışsa, malın teslimi veya hizmetin ifasını takip eden 30 günlük sürenin sonunda ihtara gerek kalmaksızın temerrüde düşer. Başka bir deyişle 30 günlük süre, mal veya hizmetin borçluya teslimi ile başlayacaktır. Zira fatura veya eş değer ödeme talebi önce yollanmış olsa bile, para ödeme borcu, ancak edimin ifasından sonra muaccel hale gelir ve temerrüt de bu tarihten itibaren 30 gün içinde ihtarsız olarak gerçekleşebilir. Para borcunun mal veya hizmetin tesliminden önce muaccel hale gelebilmesi, ancak bunun sözleşmede açıkça kararlaştırılmış olması halinde söz konusu olabilir.¹⁷

has an uncertain date, without any need of notice. Also, the debtor shall be obliged to pay default interest for not making a payment of interest with regard to an invoice which has not been sent yet and accordingly he has never seen.

c. Fulfillment of the obligations by the creditor after sending the invoice or an equivalent request for payment

Pursuant to the Art. 1530/4-c, in the event that the debtor has received the invoice or the equivalent request for payment before the procurement of the goods or the services, the debtor shall lapse into default at the end of the 30 days period following the procurement of the goods or services, without any need of notice. In another words, the 30 days period shall start on the date which the goods and services have been procured to the debtor. Hence, even if the invoice or the equivalent request for payment has been sent before, the obligation of payment will be due after the fulfillment of the obligations and the default shall occur within 30 days following that date without any need of notice. The maturity of the pecuniary debt before the delivery of the goods or services can only occur if it is explicitly determined under the agreement.¹⁷

d. Mal veya hizmet teslimi bakımından bir kabul veya gözden geçirme süresi öngörülmesi

TTK m. 1530/4-d uyarınca kanunda veya sözleşmede, mal veya hizmetin kabul veya gözden geçirme usulünün öngörüldüğü hallerde borçlu, faturayı veya eş değer ödeme talebini, kabul veya gözden geçirmenin gerçekleştiği tarihte veya bu tarihten daha önce almışsa, kabul veya gözden geçirmenin gerçekleştiği tarihten sonraki 30 günlük sürenin sonunda ihtaraya gerek kalmaksızın temerrüde düşer. Buna göre, önce kabul veya gözden geçirme prosedürü tamamlanacak, ardından 30 günlük süre işlemeye başlayacaktır. Belirtmek gerekir ki, borçlu, fatura veya eş değer ödeme talebini kabul ve gözden geçirmenin gerçekleştiği tarihten sonra almış ise, bu durumda temel kural olarak düzenlenen TTK m. 1530/4-a uygulanacak ve 30 günlük sürenin başlangıç anı, faturanın alındığı an olacaktır.

TTK m. 23, gözden geçirme süresine ilişkin olarak 2 ve 8 günlük süreler öngörmekle beraber, tarafların kabul ve gözden geçirme için farklı süreler belirlemeleri mümkündür. Ancak TTK m. 1530/4-d, tarafların belirleyebileceği kabul veya gözden geçirme süresine bir sı-

d. Designation of an acceptance or reviewing period with regard to the procurement of the goods or services

According to the Art. 1530/4-d, in cases where the procedure of accepting or reviewing the goods or the service has been designated in the law or in the agreement, if the debtor has received the invoice or the equivalent payment request on the date the acceptance or review has taken place or before this date, the debtor is considered to be in default without any need of notice at the end of 30 days period following the date of which the acceptance or review has taken place. Hereunder, firstly, the acceptance and reviewing procedure shall be completed and afterwards 30 days period shall initiate. It should be underlined that in case the debtor has received the invoice or the equivalent payment request after the date of the acceptance or reviewing procedure has taken place, then Art. 1530/4/a shall be applied as principle and 30 days period shall be initiated on the date of which the invoice is received.

Although the reviewing procedure is stipulated as 2 and 8 days under the Art. 23 of the TCC, the parties can determine different periods for the acceptance and reviewing. However, Article 1530/4-d limits the periods which can be determined by the parties. Accordingly, in case the acceptance and reviewing period regulated under the agreement exceeds 30 days starting from the receiving of the goods and services and it is clearly unjust for the creditor, then the period of acceptance and reviewing is deemed as 30 days at most starting from the delivery date of the goods or services. However, it should be pointed out that since the determination regarding the acceptance and reviewing period is not a designation of term, the pecuniary debt will be due upon the delivery of the goods or services. In addition, the default will occur by adding 30 days to the acceptance and reviewing periods that are stipulated under the law or the agreement.

The whole period for acceptance and reviewing should not be taken into consideration while determining the date of the default and it should be accepted that the 30 days of default period shall initiate beginning from the date that the acceptance or reviewing period was actualized, which means actually completed.

nır getirmiştir. Buna göre, sözleşmede öngörülen kabul veya gözden geçirme süresi, mal ve hizmetin teslim alınmasından itibaren 30 günü aşıyor ve bu durum alacaklı aleyhine ağır bir haksızlık oluşturuyorsa, kabul veya gözden geçirme süresi, malın teslimi veya hizmetin alınmasından itibaren en fazla 30 gün olarak kabul edilir. Ancak dikkat edilmelidir ki, tarafların sözleşmede kabul veya gözden geçirmeye ilişkin bir belirleme yapmış olmaları vade tayini olmayacağı için, mal veya hizmetin teslimi ile para borcu muaccel olacaktır. Temerrüt ise, mal veya hizmetin teslimi sonrası için kanunda veya sözleşmede öngörülen kabul veya gözden geçirme sürelerine 30 günün eklenmesi ile gerçekleşecektir.

Kabul ve gözden geçirme sürelerinin tamamının temerrüt tarihinin belirlenmesi noktasında dikkate alınmaması, kabul veya gözden geçirmenin gerçekleştiği, yani fiilen tamamlandığı tarihten itibaren 30 günlük temerrüt süresinin işlemeye başlayacağını kabul edilmesi gerekmektedir.

e. Sözleşmede ödeme günü veya süresi kararlaştırılmasına rağmen TTK m. 1530/4'ün uygulanması

TTK m.1530/4, tarafların sözleşmede belirli bir vade kararlaştırdığı, ancak bu vadenin, yukarıda izah edilen, hükmün beşinci fıkrasının emredici içeriğine aykırı olduğu hallerde de uygulanacaktır. Bu durumda, sözleşmesel vade geçersiz sayılacak ve borçlu, m.1530/4'te belirtilen sürelerin sonunda ihtara gerek kalmaksızın temerrüde düşecektir.

Maddenin beşinci fıkrasında düzenlenen kabul veya gözden geçirme süresine, dördüncü fıkrada yer bulan sınırlamanın uygulandığı da unutulmamalıdır. Dolayısıyla, taraflarca vadenin belirlendiği durumlarda ihtarsız temerrüt anı hesaplanırken, kanunda belirtilen sınırlamalar dikkate alınarak vadeye muayene süresi eklenecektir.

B. Temerrüt Faizi

TTK m. 1530/3'te öngörüldüğü üzere, mütemerrit borçlunun alacaklısı sözleşmede öngörülen tarihten ya da ödeme süresinin sonunu takip eden günden itibaren, şart edilmemiş olsa bile faize hak kazanır.¹⁸

TTK m. 1530/6'da yer alan emredici hükümde ise, gecikme faizi ödenmeyeceğini veya ağır derecede haksız

e. Application of Art. 1530/4 of the TCC although the payment day or the payment period is determined under the agreement

Article 1530/4 of the TCC shall also be applied in cases where the parties have determined a specific term under the agreement but that term is contrary to the imperative content of the paragraph five of the said provision. In such case, the determined term shall be deemed void and the debtor shall go into default at the end of the periods stipulated under the Art. 1530/4 of the TCC without any need of notice.

It should be underlined that the restriction stipulated under the paragraph four shall be applied to the acceptance and reviewing period regulated under the paragraph five. Therefore, while calculating the default date in cases where the term is determined by the parties, the acceptance and reviewing period shall be added to the term by taking the restrictions regulated under the law into consideration.

B. Default Interest

As it is stipulated under the Art. 1530/3 of the TCC, the creditor of the debtor in default gets entitled to interest, even if it has not been regulated, from the date designated under the agreement or the day following the end of the payment period.¹⁸

Imperative provision of the Art. 1530/6 stipulates that the provisions of the agreements regulating that the default interest shall not be paid or a low interest, which can be considered severely unfair, shall be paid, are void. In addition to the invalidity, another sanction for acting against this imperative provision is the application of a higher rate of default interest as stipulated under the Art. 1530/7, which is another special measure brought in order to protect the creditor.

sayılabilecek kadar az faiz ödeneceğini öngören sözleşme hükümlerinin geçeriz olacağı düzenlenmiştir. Emredici olan bu hükme aykırılığın kesin hükümsüzlüğe ilaveten bir diğer müeyyidesi ise, para alacaklısını korumaya yönelik getirilmiş bir diğer özel tedbir olan TTK m. 1530/7'de öngörülen yüksek temerrüt faizi oranının uygulanmasıdır.

TTK m. 1530/7 uyarınca, alacaklıya yapılan geç ödemelere ilişkin temerrüt faiz oranının sözleşmede öngörülmediği veya ilgili hükümlerin geçersiz olduğu hâllerde uygulanacak faiz oranını ve alacağın tahsili masrafları için talep edilebilecek asgari giderim tutarını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası her yıl ocak ayında ilan eder. Böylelikle, söz konusu düzenlemede öngörülen yüksek temerrüt faiz oranı ile, geç ödemelerin engellenmesi amacıyla caydırıcı etki yaratılmıştır.¹⁹

C. Temerrüde Düşmede Kusurun Rolü

TBK sisteminde, borçlu temerrüdünün doğumu için, borçlunun kusuru gerekmez.²⁰ Başka bir deyişle, borcun zamanında ifa edilmemesi, borçlunun kusuru dışındaki bir sebepten kaynaklanmış olsa bile borçlunun temerrüdü oluşur. Belirtmek gerekir ki, TBK uyarınca, para borcunda temerrüde düşen borçlu, bu konuda kusursuz da olsa temerrüt faizi ödemek zorundadır.

TTK m. 1530/2'de, para alacaklısının, tedarik borcunu yerine getirmesine rağmen, borçlunun, "*gecikmeden sorumlu tutulamayacağı hâller hariç*", ihtara gerek olmaksızın temerrüde düşeceği, başka bir deyişle, "*gecikmeden sorumlu tutulamayacağı hâllerde*" temerrüde düşmeyeceği düzenlenmektedir. Doktrinde her ne kadar TTK m. 1530'un uygulama alanına giren sözleşmelerde, TBK sisteminden farklı olarak, para borcunda temerrüdün gerçekleşmesi için borçlunun kusurlu olması şartı aranmakta olduğu savunulsa da,²¹ bu görüş, TTK m. 1530'un

FOOTNOTE

¹³ Atamer/Okutan Nilsson, p. 37.

¹⁴ Sabih Arkan, Ticari İşletme Hukuku, Ed.20, Ankara 2015, p. 166.

¹⁵ Murat Aydoğdu/Serkan Ayan, Türk Borçlar ve Türk Ticaret Hukuku'nda Yer Alan Faiz İle İlgili Düzenlemelerin Değerlendirilmesi, Ankara 2014, p. 287.

¹⁶ Çağlayan, p. 222, 223.

¹⁷ Atamer/Okutan Nilsson, p. 41.

¹⁸ According to the Art. 120 of the TCO and Art. 2 of Law on Legal Interest and Default Interest numbered 3095, the debtor in default regarding the pecuniary debt, should pay default interest. Such default interest arises ex officio, without any need of the agreement of the parties. The damage of the creditor and fault of the debtor is not conditioned for the payment of the default interest. Fikret Eren, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ed. 19, Ankara 2015, p.1099-1100.

¹⁹ Coştan, p.148.

²⁰ M. Kemal Oğuzman/M. Turgut Öz, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, V. 1, Ed. 9, İstanbul 2011, p. 404.

²¹ Reha Poroy/Hamdi Yasaman, Ticari İşletme Hukuku, Ed.15., İstanbul 2015, p. 76; Arkan, p.166.

²² Atamer/Okutan Nilsson, p. 59.

²³ Aydoğdu/Ayan, p. 301-302.

According to the Art. 1530/7 of the TCC, on January each year, Central Bank of the Turkish Republic announces the interest rate and the minimum compensation amount for the fees of collection of receivables to be applied in cases where the default interest rate with regard to the late payments that are made to the creditor is not regulated under the agreement and in cases where such provisions are invalid. Therefore, by means of such higher rate of default interest stipulated under the provision in question, a deterrent effect is created for the prevention of the late payments.¹⁹

C. Role of Fault in Default

According to the system of the TCO, fault is not required for the default of the debtor.²⁰ In another words, the debtor lapses into default although the non-performance occurs without the fault of the debtor. It should be pointed out that according to the TCO, the debtor in default is obliged to pay default interest even if he has lapsed into default without fault.

Article 1530/2 of the TCC regulates that despite the fact that the creditor has fulfilled its procurement obligation, the debtor shall be in default without any need of notice “*except for the cases where he cannot be held liable for the delay*”; in another words, the debtor shall not be in default “*in the cases where he cannot be held liable for the delay*”. Although it is argued in the doctrine that unlike the TCO, the debtor should have fault for the pecuniary debt to be lapsed in default with respect to the agreements which fall within the scope of the Article 1530;²¹ such argument contradicts with the purpose of the Art. 1530. Hence, the provisions regulated under the Art. 1530 are brought in order to ease the creditors’ acquisition of the receivables. Conditioning fault for the default of the debtor would create an unfavorable situation for the creditor, fall behind the system adopted in the TCO

amacıyla çelişmektedir. Zira, TTK m. 1530’da yer alan düzenlemeler, alıcının alacağına kavuşmasını kolaylaştırmak için getirilmiştir. Borçlu temerrüdünün doğumu için kusuru şart olarak aramak, alacaklı için olumsuz bir hal yaratarak bu hükmü, TBK’da benimsenen sistemin dahi gerisine düşürecek ve kusuru olmayan para borçlusunun hiç temerrüt faizi ödememesine sebebiyet verecektir.²²

Yukarıda anılan sebeplerle, TTK m.1530/2 için, TBK sistemiyle aynı düşecek şekilde, daraltıcı bir yorum yapılması ve “*gecikmeden sorumlu tutulamayacağı hâller hariç*” ifadesinin “*borçlunun davranışının objektif borca aykırı bir davranış niteliği taşımadığı haller hariç*” olarak anlaşılması daha uygun olacaktır. Dolayısıyla, ancak gecikme alacaklıdan kaynaklanmışsa (örn. banka hesap numarasının yanlış bildirilmesi) veya borçlu bir hakka dayanarak (örn. malın ayıplı olması nedeniyle teslim alınmaması ve ödemezlik definin kullanılması) para ediminin ifasını geciktirmişse, borçlu, bu gecikmeden sorumlu tutulamayacak ve faiz ödeme borcundan kurtulacaktır. Fakat örneğin, borçlu hasta olduğu için borcunu ifa edememişse, borçlu bu gecikmeden sorumlu olacak ve temerrüt oluşacaktır.²³

IV. SONUÇ

Ticari işletmeler ve tacirler arasında mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerde uygulanan TTK m.1530, TBK’daki sistemden ayrılan özel tedbirler getirmektedir. Çalışmamızda, Yönerge’de yer alan esaslar çerçevesinde oluşturulan ve para alacaklısının alacağına bir an önce kavuşması ve ortak pazarın daha düzgün bir şekilde işlemlerini sağlamak amacıyla getirilmiş olan, TTK’nın 1530. maddesinin 2 ilâ 7. fıkraları, ihtarsız temerrüt ve ifa zamanına ilişkin düzenlemeler ile temerrüt faizine ilişkin sonuçları açısından TBK hükümleri ile karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. ■

DİPNOT

13 Atamer/Okutan Nilsson, s. 37.

14 Sabih Arkan, Ticari İşletme Hukuku, Yirminci Basıdan Yirmi Birinci Tıpkı Bası, Ankara 2015, s.166.

15 Murat Aydoğdu/Serkan Ayan, Türk Borçlar ve Türk Ticaret Hukuku’nda Yer Alan Faiz İle İlgili Düzenlemelerin Değerlendirilmesi, Ankara 2014, s. 287.

16 Çağlayan, s. 222-223.

17 Atamer/Okutan Nilsson, s. 41.

18 TBK m. 120 ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt

Faizine ilişkin Kanun m. 2 uyarınca, para borçlarında temerrüde düşen borçlu, temerrüt faizi ödemek zorundadır. Söz konusu temerrüt faizi, tarafların anlaşmasına gerek olmadan, doğrudan doğruya kanundan doğar. Temerrüt faizinin ödenmesi için alacaklının zarara uğraması şart olmadığı gibi, borçlunun kusurlu olması da şart değildir. Fikret Eren, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 19. Bası, Ankara 2015, s.1099-1100.

19 Costan, s.148.

20 M. Kemal Oğuzman/M. Turgut Öz, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. 1, 9. Bası, İstanbul 2011, s. 404.

21 Reha Poroy/Hamdi Yasaman, Ticari İşletme Hukuku, Genişletilmiş ve Güncelleştirilmiş 15. Bası, İstanbul 2015, s. 76; **Arkan**, s.166.

22 Atamer/Okutan Nilsson, s. 59.

23 Aydoğdu/Ayan, s. 301-302.

and the debtor without fault would not be obliged to pay any default interest.²² For the above-mentioned reasons, Art. 1530/2 should be interpreted in the same manner as the method adopted under the TCO and the expression “*except for the cases where he cannot be held liable for the delay*”, which is stated under the said provision, should be interpreted as “*except for the cases where the act of debtor is not objectively incompatible with the obligation*”. Therefore, provided that the creditor is liable for the delay (e.g. the wrongly informed bank account number) delayed the performance regarding the pecuniary debt relying on a right (e.g. not taking the delivery of the goods due to the fact that they are defective and basing non-payment plea), the debtor shall not be held liable because of such delay and shall free from the obligation of paying default interest. However, for instance, in case the debtor could not perform its obligation due to his ill health, the debtor shall be held liable because of such delay and lapse into default.²³

IV. CONCLUSION

Article 1530 of the TCC, which is applicable to the transactions on the procurement of goods and services between enterprises and the merchants, brings special measures, which differ from the system regulated under the TCO. Paragraphs 2 and 7 of the Art.1530 of the TCC, which is constituted pursuant to the principles of the Directive and brought in order for the creditor to receive his payments on time and ensure the common market to process in a proper way, are analyzed under this article with respect to the regulations on default without notification, performance period and default interest in comparison with the provisions of the TCO. ■

BIBLIOGRAPHY KAYNAKÇA

Fikret Eren, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ed. 19, Ankara 2015

Hülya Coştan, “TTK m. 1530 Uyarınca Mal ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemenin Sonuçları”; Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun İş Dünyasına Etkileri, Editors: Aysegül Altınbaş/Yurdal Özaltan, İstanbul 2014

Hüseyin Ülgen/Mehmet Helvacı/Abuzer Kendigelen/Arslan Kaya/N. Füsün Nomer Ertan, Ticari İşletme Hukuku, Ed. 4, İstanbul 2015

M. Kemal Oğuzman/M. Turgut Öz, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, V. 1, Ed. 9, İstanbul 2011

Murat Aydoğdu/Serkan Ayan, Türk Borçlar ve Türk Ticaret Hukuku'nda Yer Alan Faiz İle İlgili Düzenlemelerin Değerlendirilmesi, Ankara 2014

Pınar Çağlayan, “Avrupa Birliği Yönergeleri ve Alman Hukukundaki Deneyimler Işığında Mal ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemenin Sonuçları (TTK m. 1530)”, BATIDER, June 2011, V. XXVII, N. 2

Reha Poroy/Hamdi Yasaman, Ticari İşletme Hukuku, Ed. 15, İstanbul 2015

Sabih Arkan, Ticari İşletme Hukuku, Ed. 21, Ankara 2015

Yeşim M. Atamer/Gül Okutan Nilsson, “Para Alacaklısının Geç Ödemelere Karşı Korunmasına İlişkin Yeni TK M. 1530 Düzenlemesi ve Uygulama Alanı”, BATIDER, 2013, V. XXIX, N.3

Fikret Eren, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 19. Bası, Ankara 2015.

Hülya Coştan, “TTK m. 1530 Uyarınca Mal ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemenin Sonuçları”; Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun İş Dünyasına Etkileri, Editörler: Aysegül Altınbaş/Yurdal Özaltan, İstanbul 2014.

Hüseyin Ülgen/Mehmet Helvacı/Abuzer Kendigelen/Arslan Kaya/N. Füsün Nomer Ertan, Ticari İşletme Hukuku, Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Güncellenmiş 4. Bası, İstanbul 2015.

M. Kemal Oğuzman/M. Turgut Öz, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C: 1, 6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu'na Göre Güncellenip Genişletilmiş 9. Bası, İstanbul 2011.

Murat Aydoğdu/Serkan Ayan, Türk Borçlar ve Türk Ticaret Hukuku'nda Yer Alan Faiz İle İlgili Düzenlemelerin Değerlendirilmesi, Ankara 2014.

Pınar Çağlayan, “Avrupa Birliği Yönergeleri ve Alman Hukukundaki Deneyimler Işığında Mal ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemenin Sonuçları (TTK m. 1530)”, BATIDER, Haziran 2011, C. XXVII, S.2.

Reha Poroy/Hamdi Yasaman, Ticari İşletme Hukuku, Genişletilmiş ve Güncelleştirilmiş 15. Bası, İstanbul 2015.

Sabih Arkan, Ticari İşletme Hukuku, Yirminci Basıdan 21. Tıpkı Bası, Ankara 2015.

Yeşim M. Atamer/Gül Okutan Nilsson, “Para Alacaklısının Geç Ödemelere Karşı Korunmasına İlişkin Yeni TK M. 1530 Düzenlemesi ve Uygulama Alanı”, BATIDER, 2013, C: XXIX, S. 3